

HADJUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48 SZÁM

Debrecen törvényhatósági bizottságának nagyfontosságú közgyűlése

Ujabb százmilliók a szinigazgató javára - Az oláh Steaua Rt.-al csináltatja meg a város a három benzinkutat - Altruista városi zálogház, ahol 25 százalékos a kamat

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város törvényhatósági bizottsága rendkívül csekély érdeklődés mellett tartotta meg csütörtökön délután 9 órai kezdettel közgyűlését a városháza dísztermében. A közgyűlést dr. Hadházy Zsigmond főispán nyitotta meg a Nemzeti Hírszkegy elnöközése után, majd Szántó Győzőről emlékezett meg és javasolta, hogy emlékét a közgyűlés jegyzőkönyvével örökítse meg. A közgyűlés ezt egyhangulag elfogadta.

Ezután a polgármesteri jelentést terjesztette elő dr. Tatay Zoltán tb. tanácsnok. A jelentést, amely a szokásos adatokat tartalmazta, a közgyűlés hozzászólás nélkül tudomásul vette és áttérték a tárgysorozat egyes pontjainak tárgyalására.

Elfogadta a közgyűlés a tanácsnak azt a javaslatát, hogy Debrecen város a Széchenyi Tudományos Társaságot egyszersmindenkorra ötmillió korona segélyben részesítse.

Javaslat a lakásforgalom felszabadítása érdekében

Suhajda Béla és társai — mint ismeretes, — önálló indítványt terjesztettek a közgyűlés elé, amelyben azt javasolták, hogy a város foglaljon ellátást, illetőleg, intézzen feliratot a kormányhoz

a lakások felszabadítása mellett.

A tanácsnak és a jog- és pénzügyi bizottságnak azonban az volt a véleménye, hogy ilyen tárgyú feliratot teljesen felesleges a miniszteriumokba terjesztani s ilyen értelmű javaslatot tett a közgyűlésnek is.

A javaslat tárgyalása alkalmával Suhajda Béla felszólalt és kérte a bizottsági tagokat, hogy tegyék komolyabb megfontoltság tárgyává a kérdést, mert a lakásforgalom felszabadítása maga után fogja vonni az általános gazdasági fellendülést. Nagy tévedés az, — folytatja — hogy a háztulajdonosok magasabb bért fognak kérni a lakóktól.

Végül legfőbb indokul felhozta, hogy Debrecenben ugyancsak lakáshiány, mert ha volna, ugy a város vezetősége minden bizonnyal a lakásnyomor enyhítését tűzte volna ki legfontosabb céljául.

A főispán ezután szavazásra tette fel az indítványt, amelyet a közgyűlés nagy többsége elvetett s elfogadta a tanács javaslatát

A Homokkerti villamos ügye

Ezeknek letárgyalása után dr. Vargha Elemér tb. főjegyző terjesztette elő a városi tanács s a jog-

és pénzügyi bizottság javaslatát a homokkerti villamosvasut kiépítése tárgyában. A közgyűlés egyhangulag elfogadta a javaslatot s kimondta, hogy a Helyi Vasutat szigorúan kötelezi, hogy a villamost minden általa említett feltétel nélkül építtesse ki és pedig úgy, hogy az a lehető legrövidebb időn belül a közönség rendelkezésére álljon.

Elfogadta továbbá a közgyűlés azt az indítványt is, hogy a rendelkezésre álló DMKE épületében, amelyet a jövőben

Debrecen sz. kir. város Nép-házának fognak nevezni,

— a Nép-ház Egyesület kulturális és szociális intézményei, valamint a városi népielőíteli hivatal és a népkönyha nyerjenek elhelyezést, mindaddig, amíg ezen intézmények valóban céljaik érdekében fejtenek ki működést.

A közgyűlés vállalatba adta a közmunkákat

Ezután az iparostanonciskola kibővítésének és új épület emelésének, majd a Szent Anna- és Batthyányi-utcai sarokbérház építésének vállalatba adása ügyének tárgyalására tértek át és a közgyűlés ezuttal is elfogadva a jog- és pénzügyi bizottság javaslatát, kimondta, hogy az iparostanonciskola kibővítése körüli munkálatokat, mint a legolcsóbb ajánlatot tevőnek, a Tóth, Stégmüller és Biszka cégnek, amely 7537 millió, a Szent Anna-utcai bérház építését pedig a Tóth és Sebestyén cégnek adják ki, amely 12.774 millió koronáért hajlandó elvállalni a munkálatokat.

A részletmunkákat viszont — mint arról a Hajdúföld már részletesen beszámolt, — helybell iparosokkal végeztetik el.

Ismét erőszakolják a színházi mozi ügyét

Megirtuk annakidején, hogy Kardoss Géza, a Csokonai-színház di-

A város husz évre lekötötte magát az oláh Steaua Rt.-nak

Néhány kisebb jelentőségű ügy letárgyalása után áttért a közgyűlés a Steaua közlejt kereskedelmi rt. beadványának tárgyalására, a három debreceni benzinkut létesítésére vonatkozólag. A jog- és pénzügyi bizottság a tanácsal egyetértőleg azt javasolta, hogy a közgyűlés fogadja el a Steaua oldh részvénytársaság ajánlatát, amely szerint hajlandó felépíteni a három benzinkutat, ha 20 évre kizárólagossági jogot kap.

Minden kut után 100 aranykorona jogelismerési díjat fizetne és emellett 2 százalékos adna a jövedelemből is. Kiköti azonban a Steaua, hogy a város egyenlő feltételek mellett töle köteles beszerezni az összes városi üzemek és vállalatok teljes ásványolajszükségletét.

Borsos József tb. tanácsnok, az ügy előadója a közgyűlésen bejelentette, hogy a szerdai nap folyamán a Fanto-művek és az Oil Compagnie beadványban tiltakoztak az ellen,

rekтора ismételten tekintélyes összegű szubvenció iránt fordult a városhoz, amely lényegesen nagyobb, mint a múlt szini évadban élvezett szubvenció volt. A tanács, valamint a jog- és pénzügyi bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a városi támogatást meg kell adni a színházi kultúra fellendítése érdekében s a közgyűlés előtt is így javasolták Kardoss szinigazgató kérésének teljesítését. A közgyűlés magáévá tette a javaslatot s ilyen körülmények között a színház igazgatója ismét százmilliókat fordíthat az adózók zsebéből az operett-kultuszra. A közgyűlés a tanács javaslatára egyben határozatot hozott, amely szerint ismételten megpróbálkoznak a belügyminiszteriumban, hogy a színház számára valamiképpen kiterőszakolják a moziengedélyt, sőt feliratot intézzenek ennek érdekében a kultuszminiszterhez és magához a miniszterelnökhöz is.

hogy a város a Steaua oláh rt. ajánlatát fogadja el, minthogy azonban más ajánlat nincs s ez eléggé előnyös, el kell fogadni.

Az ügyhöz Freud Jenő szólt hozzá és kifogásolta az ajánlatban kikötött kizárólagossági jogot. Utána Ekl József állott szólásra.

— Erről a ragyogó, csillogó oláh cégről — mondotta, — tegnap olyan információt kaptam, hogy a fennálló kartell felrugásával, annak háttámadásával tette meg ajánlatát a városnak. — Ez az ajánlat azonban semmiképpen sem szolgálja a város érdekeit.

Semmiképpen sem tarthatja helyesnek, hogy 20 éven keresztül csak az az egyetlen oláh vállalat szállíthassa Debrecen részére a benzint. Javasolja, hogy a közgyűlés mondja ki, hogy

a hozandó határozati felelősséget legyen

Misztly Károly főügyész java-

solja, hogy a tanács indítványát fogadják el.

Ezután Hadházy főispán szavazásra tette fel a kérdést s a közgyűlés kis többséggel elfogadta a tanács javaslatát, s így a város a Steaua oldh vállalatot állíttatja fel a benzinkutakat s 20 évre le is köti magát neki

Jóváhagyta a törvényhatósági bizottság azt az ideiglenes adásvételi szerződést, amelyet a városi tanács kötött a Balaton melélt két villa megvásárlására vonatkozólag.

Huszonöt százalékos kamat az „altruista” városi zálogházban

Ennek a letárgyalása után a város által átvett Takaré- és Hitelezetnek az a kérelme volt soron, hogy részére a város kézirélog üzletek folytatására iparigazolványt adjon. Az ügy előterjesztése kapcsán dr. Vass József tanácsnok ismertette, hogy a tervezet szerint ez az ugynevezett városi zálogház, melyet altruista alapon szerveznének meg, tulajdonképpen jovanalban szervezettel bírna, mint az állami zálogház s azzal

a kamat tekintetében is meg-egyeznek.

Ennek bejelentése a bizottsági tagok nagy részében örösi megdöbbenést keltett, melynek Fehér Ferenc adott kifejezést:

Ha a város altruista intézményt akar létesíteni a zálogházzal, akkor az legyen valóban is altruista intézmény, amelyen a város maga nem nyer milliókat. Javasolja, hogy a városi zálogházban az 500 ezer koronán alóli kölcsönnél 3, az azonfeletti kölcsönnél pedig 2 százalékkal legyen olcsóbb a kamat, mint az állami zálogházaknál van.

Tessék a város közönségének áldozatot hozni, mert aki a zálogházba viszi az értékeit, az nem nyereséggel fog azokon tudni, hanem azért, hogy kenyérhez juthasson. Az állami zálogháznál a kamat a kezelési költséggel együtt

25 százalékos lesz ki.

Véleménye szerint azonban a kamat semmi esetre sem szabadna 15 százaléknál magasabbnak lennie.

Nyíri Ernő az altruista megoldás ellen tör lándását, majd Fehér Ferenc szólt fel ismét.

A vita berekesztése után a főispán szavazásra tette fel az ügyet s a többség ezuttal is a tanács indítványt fogadta el. Nem érdektelen azonban itt megemlíteni, hogy a szavazás alkalmával dr. Magoss György polgármester, Ary Lajos főszámvéző és Schwarz Vilmos, mint az igazgatóság tagjai, tehát szigorúan érdekeltek, szintén szavaztak, természetesen a tanács indítvány mellett, holott a szabályok szerint valamely ügyben érdekelt bizottsági tagok

érdemlegesen nem szavazhatna.
Mint a közgyűlés után értesül-
tünk, a törvényhatósági bizottság
egy tagjai nem nyugodtak meg a
közgyűlés döntésében, hanem a sza-
bálytalan szavazás miatt is feleb-
vezni fognak a belügyminiszterhez
s így még koránt sincs eldöntve a

városi zálogház ügye egy, ahogyan
azt a városi tanács és a jutalékiilag
érdekelt Schwarcs Vilmosok sze-
retnék.

Ezután még néhány kisebb ügyet
tárgyalt le a közgyűlés, amelyet dr
Hodháy Zsigmond főispán kevéssel
12 óra előtt beakasztott.

A kormány évente 5 millió aranykoronát fordít kislakásépítésre

A pénzügyminiszter a kormánypártban előterjesztette a beruházási programot

Budapest, május 6. A keresztény
kisgazda földműves és polgári párt
Almássy László elnöklétével ma este
értekezletet tartott, amelyen Bud
János pénzügyminiszter ismertette
a napokban benyújtandó appropriációs
javaslatot. Az appropriációs felsorolja
azokat a beruházásokat, amelyeket
ebben az évben keresztül visznek.

A beruházások összesen mint
egy 140 millió aranykoronára
rúgnak

és azok jelentősebb tételai ezek:
A csepeli-dunai kikötő építkezé-
sére 110 millió, a dohánytermelés
előmozdítására szolgáló kölcsön cél-
jaira 43.5 millió, a budapesti do-
hánygyár építésére 14 millió 500,
a kisiparosok hitelszükségleteinek
céljaira 29 millió, rövidlejáratu
mezőgazdasági hitel céljára 145
millió, a mezőgazdasági termé-
nyek értékesítésének előmozdítására
40 millió, utak és hidak építésére

145 millió, a földbirtokreform so-
rán házhelyhez jutottak építkezé-
seinek előmozdítására 87 millió, az
áramtosító társulatok céljaira
290 millió,

állami lakásépítkezésekre 147
millió,

tsznyi iskolák létesítésére 87 mil-
liárd, a szegedi egyetem építkezésére
14 millió, a posta beruházásaira
95 millió és az államvasutak be-
ruházasaira 58 millió korona.

Közlte egyúttal a pénzügyminisz-
ter, hogy mérsékelni fogja az ille-
téseket nemcsak a jelzáloglevelek,
hanem egyéb jelzálogos kölcsönök-
nél is.

Bethlen István miniszterelnök a
kislakásépítő akcióval kapcsolatban
rámutatott arra, hogy nem egy évi
akción van szó, hanem arról, hogy
4-5 éven keresztül évenként 5
millió aranykoronát folyósítsanak
erre a célra.

Horthy Miklós Kormányzó lesz a Békessy Béla emlékverseney fővédnöke

A Club május 16-án rendezi meg országos emlékverseneyét

(A Hajdúföld tudósítójától.) A há-
boru nagyon érzékenyen sújtotta a
helybeli vívóklubot, amikor elragadta
legkiválóbb tagját, Magyarország hat-
szoros kard és törvívóbajnokát, a
londoni és stoholmi olimpiadók le-
gendás hőst, Békessy Béla huszár-
századosát. Egyesülete azzal hódol
emléke előtt, hogy nevét felvette
címébe és az általa nyert tisztelet-
díjakból a Békessy-család által fel-
ajánlott ezüst serleggel, mint örökös
vándordíjjal díjazott

országos Békessy Béla-emlék-
verseneyt rendez.

Nagy érdeme a klubnak, hogy e ver-
seneyt nagynevű halottjának érdemei-
hez méltó módon minden esztendő-
ben úgy rendez meg, hogy az ma
elismerten az ország legjobb ver-
seneye.

Külöb fényben egy budapesti ver-
seney sem fogható hozzá, sportérték
dolgában pedig az ország bajnok-
sággal áll egy szinten. A fő-
város nagyjai szeretetteljes megér-
téssel támogatják a klubot törekvé-
sükben, amennyiben oly nagy szám-

ban jönnek le minden évben, ami a
vidéki verseneyek között példátlan az
országban.

Hogy e verseney milyen megkü-
lönbözöttettség megbecsülésben részesül
legfelsőbb helyen is, mutatja az a
körülmény, hogy a Kormányzó minden
évben elvállalja annak fővédnökségét.
Ő, mint az ország első katonája és
mint volt aktív verseneyvivő, egyaránt
átérzi, hogy mit vésztett a hazai
Békessy Béla Club. — A kabinetiroda
írásban értesítette a club elnökségét,
hogy

a Kormányzó a fővédnökséget
ez évben is elfogadta.

Ugyancsak elfogadták a verseney
védnökségét gróf Bethlen István mi-
niszterelnök, gróf Csáky Károly hon-
védelmi miniszter, Karafüth Jenő
állami titkár, az Országos Testnevelési
Tanács elnöke, gróf Szapáry József
v. b. t. t.

A verseney iránt sportkörökben
máris igen nagy az érdeklődés s
minden kérésre megvan arra, hogy a
Békessy Béla Vívó Club idei ver-
seneye is a legteljesebb siker jegyé-
ben fog lezajlani.

A sztrájkolók nagy zavargásokat rendeztek Angliában

Edinburgban fosztogatott a tömeg - Elítéltek egy kommunista képviselőt

Budapest, május 6. Az angliai
nagy sztrájk változatlanul tart, azon-
ban a gazdasági élet és a forgalom
kezd a rendes keretek közé vissza-
menni. Egyre több vonat indítanak
önkéntes jelentkezőkkel. A kormány
hivatalos lapjában Baldwin minisz-
terrelők szöveget intézett az angol
néphez és kérte, viseljék türelemmel
és kitartással a megpróbáltatásokat.
A népek kell a törvényeket meg-
tartalmazni. Az általános sztrájk a
parlamentarizmus ellensége és olyan
ut, amely

az anarchiához és a pusztulás-
hoz vezet.

Egyébként a lakosságot ellátják élel-
miszterrel. A sztrájkvezetők különben
kudarcot vallottak, mert 5 millió
sztrájkolóra számítottak és csak 3
millió lépett sztrájkba.

Szedán és csütörtökön egyébként
nagyobb zavargások voltak Angliá-
ban. Edinburgban több ezer sztrájk-

koló munkás üszelőközött a rendőr-
séggel. A tömeg utcai burkolatko-
vokkal dobálta meg a rendőröket,
több ablak, kirakati üvege beütközött és
külöböző üzleteket fosztott. Né-
hány polgárt megöltek. Egy lovas
rendőr leesett lováról és súlyosan
megsebesült. Öt személyt elfogtak.

London déli részében a csöcselők
külöböző omibuszokat támadtak
meg. Az egyiket ezek közül fel-
gyújtotta s bántalmazta a sofőrt. A
kivezényelt rendőrség nyomban meg-
jelent a helyszínen és a rendet
helyreállította.

Newportból érkező jelentés sze-
rint

az ottani nagy acélművek mun-
kásságának 95%-a ismét jelent-
kezett munkára.

Sacatvata Richard kommu-
nista képviselőt, aki ellen a Hyde
parkban tartott lástító beszéde miatt
vádát emeltek, a bíróság két hónapi
fogházra ítélte.

A debreceni tábla leszállította a Trnka-malom csaloínak büntetését

(A Hajdúföld tudósítójától.) A
debreceni törvényszék Kéldry-taná-
csa a múlt év decemberében három
napon keresztüli tárgyalta a Trnka-
malom kárára elkövetett 150 mil-
liós csalást, melyet Reisinger Mária
és völegénye Hannel Oszkár követ-
tek el. Hannel vádolva volt azért is,
mert Jeney Istvánnak, a Hadhási-
utcai éjjeli mulatóhely tulajdonosa-
nak házasságot ígért és szavát nem
tartva be, Jeneyné

teljesen kiforgatta a vagyonából.

A törvényszék a három napig
tartó főtárgyalás alatt több tanút
hallgatott ki és azok terhelő vallo-
máisi alapján mindkét vádlottat
büntésnek mondta ki az ellenük emelt
vádban és Hannel Oszkár

2 és fél évi fogházra,

Reisinger Mariát pedig másfél évi
büntönbüntetésre ítélte. Az elítéltek,
valamint a közvádló felebbezését je-
lentettek be enyhítés, illetőleg su-
lyosítás végett s így a bűnügy az
ítélőtábla elé került.

A debreceni érettségi vizsgálatok kormány-biztosai

Budapest, május 5. A vallás- és
közoktatásügyi miniszter az autonóm
felekezeti középiskolák ez évi rendes
érettségi vizsgálatához kinevezte a
kormányképviseleket.

Ezek között a sárospataki gimná-
ziumhoz Papp Károly dr egyetemi
tanárt, továbbá a tiszántúli református
egyházkerületbe a debreceni gimná-
ziumhoz Zehery Lajos dr miniszteri
titkárt, a debreceni leánygimnázium-
hoz Kék Lajos dr színművészeti fő-
iskolai tanárt, a hajduböszörményi
gimnáziumhoz Kiss Ferenc dr egye-
temi tanárt, a hajdunánási reálgimná-
ziumhoz Maday Gyula dr nemzet-
gyűlési képviselőt, a mezőtúri gim-
náziumhoz Mitrovics Gyula dr deb-
receni egyetemi tanárt.

A debreceni ítéletábla dr Perjessy
Mihály ítéletáblai tanácselnök veze-
tése alatt működő tanácsa szerdán
tartotta meg ebben az ügyben a fő-
tárgyalást. A terjedelmes pariatok
ismertetése egész napot igénybe
vett, úgy, hogy az ítélethozatalra
csak tegnap, csütörtökön kerülhetett
sor. Az elnök délelőtti 9 órakor nyi-
totta meg a főtárgyalást és Hannel
Oszkár által előterjesztett védekezés
után ítélethozatalra vonult vissza.

Több mint egyórás tanácskozás
után hirdette ki az elnök az ítéletet,
melynek indokolásában kimondotta,
hogy a tényállást a törvényszék he-
lyesen állapította meg, azonban a
kiszabott büntetést bűnösségükhez
mérten súlyosnak találta és azt
leszállította.

Ezek szerint Hannel Oszkár másfél
évi büntönbüntetéssel, Reisinger Ma-
riát pedig 1 évi büntönnel sújtotta.
Hannel Oszkárrel a vizsgálati fog-
ságot továbbra is fenntartotta.

As ügyben vádlóként szereplő
Fröhlich dr Nagy János ügyvéd
mélyenjáró jogi érvelése alapján a
tábla felmentette.

A nemzetgyűlés ülése

A nemzetgyűlés mai ülésén Fő-
bián-Feuermandl utatlan okvetetlen-
kedései után az igazságügyi tárca
költésévetését részleteiben is el-
fogadták.

A kereskedelmi tárca költségveté-
sének tárgyalására tértek át. Wolff
Károly azt sürgette, hogy a kör-
nyező államok viseljék a rájuk eső
nyugdíjterheket.

Helytelenül a központi anyag-
beszerző törvén.

Több jelentéktelen felszólalás és
Petrovicz Gyula beszéde után az
ülés 6-kor véget ért.

iróasztalt

keresek megvételre. Ajánlatokat
a kiadóhivatalba kérek.

FÜSZER, CSEMEGE ÉS ITALARU

RAKTÁRAMBÓL

A LEGOLCSÓBBAN SZEREZHETI BE SZÜKSÉGLETÉT

Vámospércsi fajborok 12 000 K-tól. — Kisúti párlatok 50.000 K-tól.
Ezüst üsiben főtt málnaszörp 1 kg. 45 000 K. — István gözmalmi lisz-
tek. — Deli gyümölcsök és mindenféle conservek. — Cukorkaküőnle-
gességek, desszertek, bonbonok. — Őzör kristály 14 200, kocka 15.200.

FIGYELMES KISZOLGÁLÁS! — TISZTÁNKÉZELT ÁRUK!
MEGRENDÉLESEKET HÁZHOZ SZÁLLITTATOM !!

Telefon 10-64 Tisztelettel TOKA FERENC kereskedő. Telefon 10-64
SZENTANNA-UTCÁ 1. SZÁM

HIRDESSZEN A HAJDUFÖLDBEN!

„A fajiság a világtörténelem kulcsa“

Méhely Lajos professzor előadása a debreceni ÉME-ben - A közönség zsufolásig megtöltötte az Uránia-mozgó hatalmas helyiségét

(A Hajdúföld tudósítójától.) A magyar tudományos élet világraszóló, kulturális erejének és nemzeti elhivatásának szellemi értékeit, nemzetépítő s kulturát hordozó jelentőségét ragyogó színekkel dokumentálta az a nagyméretű és hatalmas mélységeket feltáró szabadelőadás, melynek keretében a Pázmány Péter Tudományegyetem egyik világhírű bűsakesége,

dr. Méhely Lajos professzor

a fajvédelem irányelveit világította meg négy és fél évtizedes kutatásainak megdönthetetlen igazságaival. A kiváló természettudós felbecsülhetetlen értékű előadása egy olyan lángelkű egyéniséget, uttórdó tudóst és meg nem alkuvó harcost ismertett meg közelebbről Debrecen közönségével, akinek eredményekben gazdag életét kétszerezes értékűvé emelte az a körülmény, hogy tudományát és bölcsességét fájának s nemzetének szolgálatába állította.

Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportja csütörtökön látta vendégül Méhely professzort, aki a déli gyorsvonattal érkezett Debrecenbe. Az állomáson

dr. Szalhmáry István elnök

vezetésével az ÉME választmányosa s a debreceni egyetem több professzora jelent meg a fogadtatáson. Az előadás érdekessége s a tudós előadó értékes egyénisége annyira felkeltette Debrecen társadalmának érdeklődését, hogy az Uránia hatalmas nézőterét már délután 6 óra előtt zsufolásig megtöltötte a közönség. Körülbelül 600-700-ra tehető azoknak a száma,

Méhely Lajos előadása

Nagy éljenzéstől kísérve lépett a pódiumra dr. Méhely Lajos professzor, aki másfélórás előadásában fajbiológiai szempontból mutatott rá a fajvédelem életbevágó problémáira.

Harc az idegen vér ellen

— A debreceni ébredő magyarok hívására eljöttem itteni magyar testvéreim közzé — mondotta előadása elején a tudós professzor — *hogy megindítsam a harcot az idegen vér ellen. Ez a rém ítélet köztünk s elérkezett az utolsó óra, hogy összefogva, megkezdjük a küzdelmet a magyar vér érdekében.*

Ezután rendkívül érdekesen ismertette a vér összetételét, szerepét s rámutatott arra, hogy a vérnek is megvan a maga külön egyénisége. Ezért van az, hogy a vérdíomlesztés is csak rokonvércsoportok között lehetséges, illetőleg célszerű. Az idegen vér a vérdíomlesztésnél is veszedelmes, mert a vérfeltevővel szemben ellenséges.

Verzár Frigyes fajbiológiai elméletének bírálata

Ismertette ezután Janskynek, a vércsoportokra vonatkozó elméletét, amely meghatározza, hogy milyen vércsoportokat lehet egymással keverni. Ezeknek a vércsoportoknak ismeretében kilehet számítani az úgynevezett *biochemiai indexet*, amely az illető népfaj meghatározója. Verzár Frigyes debreceni egyetemi tanár 1500 magyarul beszélő Debrecen környékbeli embernek vért vizsgált meg és kiszámította, hogy

akik az utolsó napokban már nem tudtak jegyekhez jutni.

Az előkelő közönség soraiban ott láttuk Szele György, Uray Sándor ref. lelkészt, Mellau Márton pápai kamarást, Farkas Győző evangélikus lelkészt, dr. Perjessy Mihály, dr. Matolay Gábor itélőtáblai tanácselnököt, Balás Károly kormányfőtanácsos, üzletvezetőt, dr. Vaitay József főügyész helyettesét, Jármy Tamás minisiteri tanácsost, Wessprémy Zoltán ny. főispánt, Bodrogyi László ny. ezredesét, dr. Mitrovics Gyula és Papp Károly, dr. Kovács Andor, dr. Verzár Frigyes, dr. Szilády Zoltán egyetemi professzorokat, Korbély József kormányfőtanácsos, főmérnököt, dr. Görgey Márton vármegyei főorvost, dr. Körössy Kálmán kormányfőtanácsost, dr. Olchváry László közjegyzőt, Ferenczy Károly MTI igazgatót, dr. Derekassy István orvost, Serly Gusztáv földbirtokost, dr. Bessenyei Lajos tanárköri elnököt, dr. Hemela László, dr. Mellán Dezső törvényszáki bírakat, dr. Szabó Márton, dr. Hoffer András, dr. Nagy Jenő, dr. Szűcs Géza, dr. Kovács Béla, dr. Tervey Tamás, dr. Nagy János ügyvédek, Bakóczy Gábor földbirtokost és Debrecen közéletének sok más vezető egyéniségét.

Rendkívül nagyszámban jelent meg az egyetemi hallgatóság is. Itt említjük meg, hogy

dr. Baltazár Dezső

református püspök az egyházközségi közgyűlésre hivatkozással, levélben mentette ki elmaradását.

a debreceni ember biochemiai indexe 1 egész 6 tized,

míg például egy töröknek az indexe 1,8 tized, tehát igen csekély a különbség, ha azt vesszük figyelembe, hogy például a sváboknál már 2,9 tized ugyanez az index. Verzár kutatásait azóta elismerte a tudományos világ is és így azt lehet mondani, hogy ezzel az univerzális fajbiológiai kulcs jutott a kezünkbe. A baj csak ott van, hogy ezt mindeddig nem alkalmazták helyesen, mert ha e módszer alkalmazásánál figyelmen kívül hagyjuk az antropológiát, mint azt Verzár is tette, rendkívül furcsaságok jönnek ki. Szükséges volna, hogy minden országban, első sorban pedig nálunk,

felállítsák a fajbiológiai intézetet.

amit a pesti egyetem már el is határozott, de ami még mindig nem valósult meg, mert a szent ezanálás jegyében még csak az antropológiai tanszéket sem tölti be a kultuszminisiter. Elismeri, hogy Klebelsberg Kunó gróf igen tehetséges, keszes ember, azonban egy nemzet kulturpolitikájához nemcsak ész, hanem szív is kell. (Viharos taps és éljenzés.)

Ezután a tudós előadó áttért a faji kérdés rendkívül érdekes és lebilincselő taglalására. Mindenekelőtt ismertette a jelenleg Európán élő öt fajtát, melyek a következők: északi, földközi, alpesi, kelet-balti és dinári fajta. A balti az Ural tájékaról jött le Európába és az alpesivel együtt közös mongol gyökérből ered. A magyar faj, mint tiszta vérű mongoloid nép érkezett 986-ban a jelenlegi hazájába. Előzőtt is keve-

redett ugyan kunokkal, eszegekkel (székelyekkel) kazárokkal, miután azonban ezek szintén tiszta mongoloid népek voltak, nem változott meg a magyarság fajtája sem. A mongol fajnak jellemző sajátossága az úgynevezett mongol redő, mongol folt és az os japonicum. Ezek a bélyegek gyakran észlelhetők még ma is a magyarság egyedein, aminek illusztrálására több rendkívül érdekes és pompásan megválogatott

A faji kérdés és a tiszta vérű magyarság

Azonban ha ugyanazon gyökérből eredő emberfajták között jön létre kereszteződés, akkor harmónikus korcsok, míg ellenkező esetben diszharmonikus korcsok születnek. A mongol valamint az alpesi és keletbalti fajta kereszteződéséből kifogástalan harmónikus korcsok jöttek létre. Innen van az, hogy

a tót, ruhén sváb, lengyel lakosság soha sem igyekezett a magyar államot felrobbantani,

hanem testvéri közösségben élt velünk. Számos tagja izig-végig magyarrá lett és a magyarságnak nem egy vezére került ki ezek közül. A dinári fajták már a magyarokkal való kereszteződésben nem hoztak létre harmónikus korcsokat és a horvátok, szerbek, oláhok, mindig ellenségei voltak és maradtak a magyarságnak még akkor is, ha elsajátították annak nyelvét.

Mindennek pedig a vér törvénye az oka és ezzel a megmászhatatlan

A zsidó vér veszedelme

A zsidót mindig meg lehet ismerni, mert beduin és néger vére azonnal elárulja. A zsidó vér dülű ereje olyan nagy, hogy a mediterrán faj kivételével minden más kereszteződésből félév zsidó születik és mindig diszharmonikus korcsokat hoz létre. A magyar-zsidó házasságból született gyermekek mindig zsidó megjelenésűek. Ezt a tételt szemléltetően bizonyította be a Mendel-féle törvénnyel.

A magyar fajiságot állandó, óriási

Az anya a fajvédelem szent szimbóluma

Epp ezért a zsidókat ki kell reszesíteni minden vérvérösszéből. Kimutatta ezután azt is, hogy a zsidóság nem alkotott soha kulturértékeket. Az Ó testamentum sem a zsidók alkotása, hanem más kultúrkörökből származik. A zsidóság az öt befogadó népnek kulturáját mindig csak elsilányította, elposványosította, termelni, alkotni soha se tudott, hanem mindig csak közvetített.

A magyar és a zsidó lelkület, már csak a faji különbség révén is szöges ellentétben áll egymással

és egy zsidó sohasem érezheti és érezni azt, ami egy magyar érvil. A magyarságra az a szent kötelesség hárul, hogy fajiságát megvédje, megbecsülje. Ezt úgy tehetjük meg, hogy tiszta családi életet élve, testben és lélekben ép, büszke,

vetített képet mutatott be. Nem igaz tehát az az állítás — mondotta Méhely professzor, — hogy a tiszta vérű magyarság ma már egyáltalán nincs, mert igenis

nagyon sok tiszta vérű magyar él ma is,

csak meg kell látni ezeket. A magyarságnak az volt a szerencséje, hogy mai hazájába is csak rokon fajtákkal keveredett. Kunok, bolgárok, később törökök keresztezték a magyarságot. Tudni kell ugyanis, hogy két különféle emberfija kereszteződéséből létre jött egyén mindenképpen korcs.

törvénnyel minden politikusnak számolni kell. Már D'Israeli a hatalmas Anglia nagy hírű zsidó kancellárja is megmondotta, hogy a faji kérdés a világtörténelem kulcsa.

A fajta nem a nyelvben, vallásban, hanem a vérben gyökerezik.

Méhely Lajos ezután hosszasan és hatalmas tudományos felkészültséggel foglalkozott a zsidó fajiság kérdésével. A zsidók mintegy 3500 éve vannak a világon.

Közbeiktatások: Elég baj!

A zsidóság a kulturált khéta nép és a sivatagi beduin sörperek kereszteződéséből állott elő. Ezenkívül négerrel, kafferekkal is keveredett és a néger vér még ma is kiűt a zsidó faj egyedein. Ezra törvénye következtében — amely Krisztus előtt 258-ban megtiltotta, hogy a zsidó férfiak idegen női vegyenek feleségül, ez a korcs fajta állandósult.

veszedelemmel fenyegeti a zsidó vér beütése.

A zsidó félvér korcsok ivadékaiból sohasem lehet tudni, hogy mikor ütözik ki egy néger, kaffer, vagy beduin ós. „Én a zsidókat, mint egyéneket nem bántom, — mondotta Méhely professzor, azonban minden eszközzel megakadályozandónak tartom, hogy vérük bejusson a magyar néptestbe. Pontos statisztikai adatokkal mutatta ki ezután, hogy a zsidó vér minden betegségre mennyire hajlamos.

A bankett

Az előadás után az Arany Bikában bankett volt, amelyen megjelentek a keresztyén magyar társadalom előkelőségei. Szalhmáry István dr., a debreceni ÉME kiváló elnöke lelkes, meleg szavakkal üdvözölte a kiváló ós tudóst, akit a jelenlevők hosszas viharos ünneplésben részesítettek. A bankett résztvevői a késő esti órákig maradtak együtt a legpompásabb hangulatban.

Pénzt folyósít váltóra fedezet mellett
átvesz magas heti kamatozásra a bükrebi hitelosztálya, BUDA-
Mezey Bank és Pénzváltóüzlet PEST, IV. Magyar-u. 3.
 Alapítva 1912-ben. Kossuth Lajos-u. sarok)
 Pénzügyekben azonnal díjtalan felvilágosítás

FŐISKOLA

A „Lavotia” törzs disztribúciója. Hirt adtuk már arról, hogy a „Csaba” bajtársi egyesület „Lavotia”-törzse május 8-án, szombaton este 9 órai kezdettel rendezte a tanévi utolsó disztribúcióját az Arany Bika tvegtermében. A táborozások — melyet városzerte hatalmas érdeklődés előz meg — másra a következő: 1. Nemzeti Hírszék. 2. Törzsi megnyitó beszéd, mondja Schlamadinger József. „Csaba”-vezér törzsfő. 3. Kuruc dalokat énekel dr. József Géza dominus. 4. Szavak: Boda Sándor alvezér. 5. A medikus életéről humoros ismertetést tart Balogh Ádám levente. 6. Zenetrió: előadják hegedűn: Bézy László daru, gitáron Orosz József főregős, fuvolán Lipták Gyula levente. 7. Egy medikus vizontagságai, írta és felolvassa Rótkó Sándor levente. Műsor után tánc reggel 4 óráig. Cigány Magyar Imre. A táborozásra belépődíj nincs.

Népszerű hangverseny Debrecenben

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Népművelési Bizottság országzerte népszerű hangversenyeket rendez a kultuszminiszter támogatásával. Debrecenben

május 15-én

tartják meg a hangversenyt, amely kiváló műsoránál fogva a közönség legnagyobb érdeklődésére tarthat számot.

A hangverseny alkalmával a budapesti Operaház tagjai közül igen sokan látogatnak el Debrecenbe, hogy bemutassák a magyar dall

prózában, zenében, énekben és táncban. Előadásra kerülnek Kodály Zoltán világhírű magyar népdalai is.

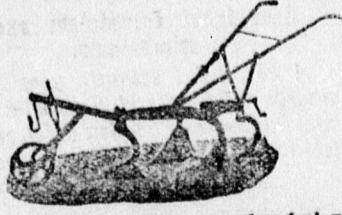
A nagyszabású hangverseny alkalmával Debrecen vendégei lesznek Eitner Irén, Radnai Ersei, Mihály Ernő, Hannover György és dr. Lányi Viktor, az Operaház tagjai.

A valóban nagyszabású népszerű hangversenyre jegyek elővételben már kaphatók a Méliusz könyvkereskedésben 10—40.000 koronás áron.

BAGI ÉS TARSÁ

KABA
GÉPGYÁRA ÉS HENGERMÁLMA

Telefon: 5, Sörgőzeim: Bagl, Kaba.
Alapítva 1897. évben.

SZÁLLIT mindenféle gazdasági gépeket, javított rendszerű csavaros kapáló ekét a legelterjedtebbek, általuk magánjárókat, készit gépakatos-, rézöntő-, kazán- és autogénhegesztőmunkákat, malomhengerek csiszolását és rovákolását.

Kutifurási vállalata

teljes szavatossággal készít új árlezi kutakat bármily mélységre, végez próbái farásokat és elapadt árlezi kutak rendbehozását.

A Stock motor- és okogár ker. köpve

Huszonöt bulgár gyermek a Fekete-tengerbe fulladt

Halálos tömegszerencsétlenség egy iskolai kiránduláson

(A Hajdúföld tudósítójától.) Varna bolgár kikötő közelében borzalmas szerencsétlenség történt csütörtökön este. A varnói állami elemi iskolák növendékei kirándulásra mentek Bela községbe. Személyszállító gőzössel indultak el, de mert Bela mellett nincsen hajóállomás,

a gőzös a nyílt tengeren horgonyt vetett,

a gyermekeket pedig nagy csónakokon szállították partra. A kiszállásnál nem is történt semmi baj. A gyermekek a Bela környéki erdőben töltötték az egész napot.

Este, amikor a gyermekhadat összehozták és megkezdődött a gőzöszre való kiszállítás, az egyik csónak, amelyen

negyven iskolásfiu foglalt helyet,

a tenger hullámzásában felborult.

Már esteledett s így a mentést nagyon meghiúsította a beállott sötétség. Tizenötven a gyermekek közül tudtak uszni és addig küzdöttek a habokkal, amíg a segítségre siető bárkák föl nem vették őket.

Huszonöt gyermeknek azonban nyoma vesztett, a hullámsír elnyelte őket.

A szerencsétlenségről azonnal drótnélküli táviró-jelentéseket küldtek a varnai hajóállomásra, ahonnan a haditengerészet egy pár kisebb hajója a szerencsétlenség színhelyére sietett, hogy a reflektorok világításával kutassák fel a terepet. A tizenöt fiun kívül egyet sem sikerült élve kihalászni a tengerből.

Félmilliárdos hiány a kollégium költségvetésében

A tiszántuli ref. egyházkerület folytatólagos közgyűlése - Kifogásolja, hogy a város bérpalotát épített a Fűvészkert helyén

(A Hajdúföld tudósítójától.) A tiszántuli református egyházkerület csütörtökön folytatta közgyűlését, amelyen először az iskolai ügyeket tárgyalták le.

Tudomásul vette a közgyűlés, hogy a kollégiumi internátus renoválására 264 milliót kölcsönvettek fel a Baltazár-alapból és ebből az internátust jókarba helyezték.

Hosszasabban foglalkoztak azzal az ügyel, hogy egyes logátusok nem számoltak el a legátióban szerzett jövedelmekről és így a kollégiumot károsodás érte. A hasonló esetek megakadályozása céljából felbívták a szeniort, hogy a jövőben 15 nap alatt számoltassa el a logátusokat.

Tudomásul vették azt is, hogy a kollégiumi gazda elfelejtette kiváltani a kompetencia fát. Ezáltal ugyan a kollégiumot nem érte nagyobb károsodás, azonban a közgyűlés átirta a gazdasági tanácshoz, hogy máskor hasonló esetek ne forduljanak elő és alárendelt tisztviselők gondatlansága folytán a kollégiumot semmiféle károsodás ne érje. Hozzájárult a közgyűlés ahhoz is, hogy a szeniorok ösztöndíjat adjanak és így az külföldi tanulmányutra mehessen. Felterjesztést intéztek a kormányhoz, hogy az egyetemi bértérités

cimén járó

260 millió koronát mielőbb fizesse ki.

Sz. Kun Béla ugyan kijelentette, hogy az összeg kiutalására biztatás van, de remény nincs, azonban a közgyűlés ennek ellenére megpróbálkozott a felterjesztéssel.

Kifogások a fűvészkerti bérpalota építése körül

Rendkívül érdekes volt a Fűvészkert körül megindult vita. Egy lényegtelenebb bejelentés kapcsán Papszdsz József szövegétette, hogy a város bérpalotát is épített a Fűvészkert telkén, már pedig erre nem volna joga, mivel a kollégium kizárólag csak a Déri-múzeum számára engedte át a Fűvészkert telkét. A kollégium ifjusága így is kizsúrolta a Fűvészkertből, most a bérpalota építésével méginkább elszárják annak a lehetőségét, hogy a diákság a Fűvészkert megmaradt részén sétálhasson, levegőzhessen. Kérte tehát, hogy az egyházkerület tegyen ebben az ügyben valamit a városnál.

Baltazár püspök és Sz. Kun Béla azt a felvilágosítást adták, hogy bizonyos tanácskozások már is folytak, azonban a kérdés nagyon kényes, mert hiszen a város kezét nem kötötték meg olyan mértékben, mint

azt a felszólaló gondolta. Különbben is a város már megkezdte az építkezést és így nem igen lehet a dolgban valamit tenni.

Papszdsz József viszontválaszában kijelentette, hogy bár elismeri a városnak az egyház iránt tanúsított jóindulatát, mégis kénytelen megállapítani, hogy a város sokszor önkényesen jár el bizonyos kérdésekben.

Tudomásul vette a közgyűlés azt a jelentést, amely szerint a kollégiumnak circa 800 millió kintlevősége van, de felhívta a gazdasági tanácsot, hogy sürgősen gondoskodjék a követelések biztosításáról és a hátraleékok behajtásáról.

Érdekes adatok a kollégiumi gazdálkodáshoz

Ezek után egy igen érdekes ügy foglalkoztatta a közgyűlést. Sz. Kun Béla előadta ugyan bejelentette, hogy a kollégium egyik bérpalota, Ador Daniel, aki igen jelentékeny összeggel tartozott, önkrement és a kollégiumi ügyész véleménye szerint semmi remény sincs arra, hogy a kollégium megkapja követelését. Az egyházkerületi közgyűlés ugyanis még 1923-ban felhívta a gazdasági tanácsot, hogy Ador Daniellel szemben biztosítsa követelését, illetőleg vezessen ellene végrehajtást. A gazdasági tanács azonban nem tett elég a felhívásnak és ennek következtében állott elő a jelenlegi helyzet. Miután itt valakit súlyos felelősség terhel, Sz. Kun Béla javasolta, hogy igazoló jelentés megtételére szólítsák fel a gazdasági tanácsot.

Hasonló volt ehhez egy másik tárgy is, amelyben arról volt szó, hogy egy 6500 aranykoronás névértékű kölcsönkötvény nosztrifikálásáról megkezdkezett a kollégium vezetősége és így ez az értékpapír nem ér semmit. A közgyűlés itt is ugy határozott, hogy itt is igazoló jelentésre hívja fel a gazdasági tanácsot, miután itt is súlyos mulasztás történt.

A kollégium félmilliárdos deficitje

Hosszasabban tárgyalta a közgyűlés a kollégium 1926-27. évi költségvetését, amelynek adatai szerint a kollégium háttartásában 45 ezer 768'47 pengő, vagyis több, mint 572 millió papírkorona hiány mutatkozik. Lényegében ez a hiány jóra kevesebb, mert a költségvetésben a városi segélyek csak 50% os valorizáció alapul vételével vannak beállítva, holott — mint ismeretes — a város legutóbb 75%-ra valorizálta a segélyeket. A még ezután fennmaradó hiányra vonatkozólag azt javasolta a gazdasági tanács, hogy azt írják az előző évi felesleg terhére.

Papszdsz József rövid felszólalása után a közgyűlés elfogadta a javaslatot, azonban kimondotta, hogy a hiánynak a mostani módon való elintéztése nem lesz mindig lehetséges. Éppen ezért felhívta a gazdasági tanácsot, hogy majd az 1927-28. évi költségvetés összeállításánál a kiadások csökkentéséről, főként például új bevétel forrásokról gondoskodjék.

Ezután még számos kisebb-nagyobb ügyet tárgyaltak le, majd pedig Baltazár Derső püspök berekesztette a közgyűlést.

NE VEGYE MEG

fűszer-, csemege- és italszükségleteit mindaddig, míg meg nem győződik a

„Hangya” legújabb olcsó árairól

Főüzletek: Rózsa utca Tisza-palota. Piac és Miklós utca sarok. — Fióküzletek: a város minden részében

APOLLO

Két Zoro- és Huru-film egy előadásban!
I. A két csirkefogó II. A két molnár egény!

MA

Világattrakció! Reginald Denny-vel
Hurrá California!

VIGSZINHÁZ

HIREK

1926 május 7. (Péntek)

Prot.: Bonifác, Kah.: Bonifác.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Többnyire felhős idő várható, helyenként esővel és lényegtelen hóváltással.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig; Városi múzeum: 9-12-ig, 2-4-ig.

Dohnányi Ernő Debrecenben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Dr. Dohnányi Ernő Debrecen város díszpolgára, kormányfőtanácsos, a világhírű zeneszerző és művész pénteken

délután 5 órakor érkezik

Debrecenbe feleségével *Galafres* Eizával, a szintén világhírű művésznővel.

Az állomáson ünnepélyesen fogadják a művészpárt Debrecen várososa, mely a művészeti vendégének tekintve, a Zenekezdők Köre, mely hangversenyt rendez és a népjóléti intézmények, melyek javára Dohnányi Ernő a koncertet adja, de sokan fognak megjelenni a pályaudvaron a nagy művész tisztelői táborából is.

A Zenekezdők Köre nevűben *Baltazár Ica* és *Évi* virágcsokrot nyújtanak át. A koncert este pontban 8 órakor kezdődik. — Jegyek Méliusznál és este a pénztárnál válthatók.

— A debreceni Uri Kaszinó közgyűlése. A Debreceni Casino május 9-ikén, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja meg saját helyiségében évi rendes közgyűlést, a következő tárgysorozattal: 1. Évi jelentés. 2. 1925. évi zárószámadás. 3. Az 1926. évi költségvetés megállapítása. 4. Tiszújítás és a választmány kiegészítése.

— Monsire hangverseny az árvíz károsultak javára. A május 9-én a vármegyeház dísztermében tartandó monstre művészhangversenyen *Falus Margit* operanékesnő — többek kívánása folytán — műsora második részében magyar dalokat fog énekelni. *Mig Schumann*, *Brahms*, *Grieg*-nek műdalait egy-egy ismeretlenebb operáriával egyetemben műsora első részében vette fel. Ezen hangversenyen *Rexa Dezső* író, *Falus Margit* operanékesnő és *Horváth Klára* zongoraművész is közreműködik.

— Hangliss professzor előadása *Bretagneról* és annak legszebb tájairól, legjellegzetesebb városairól, régi kelta és középkori emlékeiről holnap, szombaton délután hat órakor kezdődik a Kollégium dísztermében. A nagy anyag miatt pontos megjelenés kívánatos. Jegyek Csáthy-nál, ugyanott előhelybiztosítás.

— Előadás a stockholmi világkonferenciáról. A Templomegyesület hitvédelmi szakosztályának május 7-én délután 6 órakor a Kollégium dísztermében tartandó rendes havi gyűlésén dr. *Révész Imre* ismerteti fogja a gyakorlati kereszténységnek a múlt 1925. év augusztusában Stockholmban tartott óriási világkonferenciáját, amely a kereszténység történelmében korszakalkotó lépést jelent a különböző keresztény felekezeteknek — hitvallásaik, szertartásaik, szervezeteik stb. érintetlenül hagyásával — a krisztusi élet és munka terén való oly kívánatos egyesítésére.

A népjóléti miniszter nyilatkozata a lakások felszabadítása ügyében

Budapest, május 6. Az utóbbi időben igen gyakran keresték fel a népjóléti minisztert egyrészt a háztulajdonosok, másrészt a lakók részéről küldöttségek s a lakások felszabadítása, illetőleg a lakásforgalom további korlátozása mellett való állásfoglalásra kérték.

A háztulajdonosok legutóbbi küldöttségjárása után a népjóléti miniszter kijelentette, hogy megfigyeli azt, vajjon a lakásforgalom felszabadítása a vidéken milyen hatást kelt s

a háztulajdonosok eljárása nem ad-e okot szociális jellegű nyugtalanságra.

A miniszter egyébként nem tartja indokoltnak, hogy a háztulajdonosok egy állapítsák meg a bérüket, hogy ez

meghaladja a békebeli bér 70 százalékat.

De ha ez mégis bekövetkeznék, úgy a miniszter indítványt tesz a felülvizsgálásra.

— A Templomegyesület irodalmi délutánja. A Debreceni Káptalánál a Templomegyesületének irodalmi délutánokat rendező szakosztálya május 9-én, vasárnap délután fél 6 órai kezdettel a ref. kollégium dísztermében a tizedik irodalmi délutánt rendezte meg a következő műsorról: 1. *Szigethy Gy.* „Strassburgi harangok.” Éneklő a Kollégiumi kántus. 2. „A ró kérdés és Amerika” című előadást tart dr. *Baltazár Dezső* püspök. 3. *Liszt:* Valse impromptu. Zongorán előadja *Óz Rózsika* urleány. 4. „Rakhet síralma.” Szavalja *Kovácsy Irén* urleány. 5. *Farkas D.* „Regős dalok.” Éneklő *Nagygyörgy Sándor*. Zongorán kíséri *Tauróczy László*. 6. Bészámoló a szakosztály működéséről, tartja *Baja Mihály* lelkész, szakoszt. elnök. 7. *Wielwsky:* Legenda, Hubay: Cserebogár. Hegedűn játssza *Magyar Mihály*. 8. dr. *Horváth A.*: „A szellőhöz.” Éneklő a kollégiumi kántus. Jegyek kaphatók: a Központi lelkészi hivatalban, Méliusz könyvkereskedésben, a pénztárnál. Üdöhelyek 10.000 kor., állóhelyek 5000 koronás árban.

— A Helyi Vasút alkalmazottainak gyászja. Ma délután temették el a rom. kath. temető kapujánál Székács József helyi vasúti villamos kislauz fiatalon elhunyt feleségét, aki a tavasz, a tüdővész áldozata a sirba 26 éves korában. Három kisgyermek siratja éde anyjuk elnyújt. A helyi vasút valamennyi szolgálóatmentes kálauza és főkálauza részvételt a meghátró temetésen, melyen a helyi vasút alkalmazottak „Harmo ia” da árdája *Palatinus M.* Káoly vezetése alatt a meghátró gyászdalokat énekelte. A helyi vasút igazgatóját dr. *Tarján Oszkár* felügyelő és *Horváth Ferenc* főintéző képviselték.

— A család *Guttman* Samu kívándorlára csabította a magyarokat. *Guttman* Samuel tanár, budapesti tanár 5 rendbeli csalás büntetése és egy rendbeli kívándorlásra való csabítás vétsége miatt került a debreceni törvényszék *Bod*-tanácsa elé. *Guttman* a múlt évben Nagyváradon lakott és innen gyakran ájtart Nagy-létára, ahol könnyen hívő napszámokat azzal a mesével főzött meg, hogy neki belügyminiszteri engedélye van és olcsó pénzért tud számkura Amerikába szóló utleveleket szerezni. Tíz nagylétai embertől mintegy 5 millió koronát vett fel, azonban az utlevelet többszöri sürgetésre sem szerezte meg néki. A felültetett magyarok feljelentést tettek *Guttman* ellen s így került a bűntény a bíróság elé. A csütörtökön megtartott főtárgyaláson a vád beigazolódot és a bíróság az ellene emelt vádban bűnsnek mondv ki *Guttman*nt, 8 hónapi fogságra és 1 millió korona pénzbüntetésre ítélte.

Figyomorra
mar egy fél
pohár
Schmidthauer
világhírű

keserűvíz

— Rádió műsor. Péntek, máj. 7. Budapest (560) 2: 9.30, 12.00 és 3.00; Hírek, közgazdaság. 4.00: Hans Göttling dr. németnyelvű mosodé-utánja 5.00: Szórakoztató zene. (Szalonzenekar.) 7.80: Északi írók estje. Ibsen, Csehov, Strindberg, Dostojevszky, Knuth Humsun és Gogol művei: Feld Irén, Ürmössy Annikó és Gálé t Lajos fellépte 9.00: A Madrigal Társulat hangverse ye Hammerschlag János tanár vezetésével. 1. a) Schütz Heinrich: Zsoltár. „Was betrübt du dich meine Seele”. (Ószólamu orgonakíséttel.) b) Palestrina: Ave Maria; c) Lassus: „Domineconverteria” (négyzólamu motettek a capella). 2. a) Monteverdi: Amor indal a iestre. („Sandesse Amor”) Ószólamu madrigál. b) Lassus: Zsoldos szerenádja. (Madonna mia cara). Négyzólamu cansone, c) Lassus: Pai chercho la sciene (négyzólamu madrigál). d) Lassus: A malom. (Un jour vis un Foulon) Négyzólamu chanson. e) Scandellus: Canzone Napolitana, négyzólamu A capella kórusok. 3 a) Caldara: Aria. Éneklő Ujvárossy Margit. b) Händel: Aria „Meine Seele hört im Sehen”. Éneklő: Saenger Nora. Oboaszólo: Kotraschek Artur. 4. a) Brahms: Virrasztás. (Nachtvache.) Ószólamu. b) Mihailovits Ózón: Tavasz (Frühlingssong) Négyzólamu. c) Schumann: Gute Nacht (szoprán-szólo dr. Muntján Ilona.) Négyzólamu. d) Löwe: Im Frühling, négyzólamu 5. Bach: Duett a 156. sz. Kántárból. Éneklő: Grünwald Nelly és Scheibel Karoly. Fagott: Dolánszky Raymond. 6. a) Bartók Béla: Fevidéki tót népdalok. Négyzólamu zongorával. b) Milhand Darius: Elege, négyzólamu. a capella. c) Delius Fredériok: Midsommer song (négyzólamu. a capella). 7. a) Senfi Ludwig: Was schadt nun das. b) Dietrich Sixt: Nur närrison sein. XVI. századbeli unisono kórusok vonóskísérettel. (Einstimmige Chorlieder aus dem XVI. Jahrhundert) 8. a) Palestrina: Halál uan (Soava lia il morir, ószólamu madrigál spirituale a capella. b) Bach: Motetta: Nem hagyjak el én (Ich lasse dich nicht.) Nyolczzólamu a capella.

Ez a műsor mindennap hallható a Jost ingyen cukrázdában

Külföld: 4.10: Berlin (504) 10: Asszonyoknak. Bern (435) 6: Zene. 5.00 Berlin: Hangverseny. 4.40 Brunn (521) 24: Mese. 7.00: Brunn: Unter den Vyschraderi Felsen. 7.10: Wien; (531) 7: Fran. i. ora. 7.25: Berlin: Előadás Tagore-ról. 7.40: Wien: A gol óra. 8.00: Bern: Paul Robert Csehov estje. Prága (365) 5: Devede ju gte Adol. 8.15: Wien: K. bale und Liebe, Schiller. 8.25: Breslau (418): 15: Kamarazene. 8.30: Berlin: Kamarazene. Róma (425) 3: Hangverseny. 9.00: Prága: Vidám szavalatok. 9.15: Prága: Tánok indulók. 9.30: Berlin: Szavalatok.

— Cserkészfogadalomtel a piarista realgimnaziumban. A Kalazanti Szent József realgimnazium 171. sz. *Érdős Imre* cserkészcsapata május 9-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel ünnepélyes fogadalomtelét tart. Kérjük a szülőket s azokat, kik működésünket eddig is oly kitüntető figyelemmel kísérték, hogy ez alkalommal is minél számosabban jelenjenek meg. Ezuton köszöjtek, hogy a fogadalomtelét az udvaron, az ünnepély a díszteremben lesz a következő műsorról: Szügyi: Bucsu-dal. Sztojanovits: Tánodal. Éneklő a cserkész énekkar. 2. Sik S.: Alsók a sátor. Szavalja: *Mendik Antal* cs. őrvezető. 3. Tarnay-dalok. Éneklő *Farkas Andor* cs. őrvezető. Zongorán kíséri *Mustó Sándor* joghallgató. 4. Harmath: Népdalok. Éneklő a cserkész énekkar. 5. Tömörkényi I. Mihály szöbelizik. Elmondja *Nagy Béla* cs. őrvezető. 6. Mendelssohn: Vadászdal. Éneklő a cserkész énekkar. 7. Harangi L.: A két arabus. Cserkész-vigjáték 1 felvonásban. 8. Demény: Szerenád. Éneklő a cserkész énekkar. Az ünnepély tiszta jövedelmét szegénysorsu cserkészeink táborozási költségeinek fedezésére fordítják, ezért felülfizetéseket köszönettel fogad a rendezőség. Jegyek *Kovács László* kegyesrendi tanárnál, az előadás előtt pedig a pénztárnál kaphatók.

A Jótékony Nőegylet május 2-án rendezett virágospi gyűjtése alkalmával a katonazenekar, **Magyar Imre és Rácz Laci** zenekara teljesen díjtalanul működtek közre ez alkalommal is s nagyban hozzájárultak a szép eredmény eléréséhez. Szíves közreműködésükért a Nőegylet nevében ezúton is halás köszönetemet fejezem ki. — Anonkivül a gyűjtőnapra szép virágadományokkal járultak: **Farkas Gyuláné, Janátka Alajosné, Simkovitsné, Róza** virágsszalonn és a városi kertészet, akiknek szintén a legbálsabb köszönetemet fejezem ki a Jótékony Nőegylet nevében. **Fridt Erzsébet**, elnök.

Kalandoz utazás után vissza a szálló házába. Egy debreceni Máv. állást 16 éves lakatosstanuló fiamnak vasárnap délelőtt átadott 500 ezer koronát, hogy a kereskedőnél fennálló tartozást egyenlítsen ki. A fiu azonban, mint később kiderült, elvesztette a reábizott összeget, s miután attól félt, hogy édesapja meg fogja verni, nem mert hazamenni. Az apa szonnal jelentést tett a rendőrségen a fiuról, ahol a megadott személyleírás alapján elrendelték országos körözését. A tegnapi nap folyamán aztán értesítést kapott a rendőrség, hogy a fiut az osztrák határ mellett levő Hegyeshalom állomásán sikerült megtalálni. Az előkerült fiu eladta, hogy elvesztette a reábizott 500 ezer koronát és attól való félelmében, hogy édesapja ezért megveri, nem mert hazamenni, hanem vonatraült. Az utiköltség nem került pénzbe, mert mint vasutas fia, majdnem ingyen utazhatott és így került el Budapesten keresztül, egész az osztrák határig. A fiut még tegnap átadta a rendőrség a szüleinek.

A debreceni motorkerékpárosok szokásos vasárnapi kirándulásuk legközelebbi utiránya a Konyári-sóstó-füred lesz. Indulás 9 óra délután 3 órakor az Arany Bika előtti térről. Legutóbbi kirándulásuk helye a Nyíregyházi-sóstófüred volt, ahol mintegy 15-en vettek részt.

Orvosi hír. Dr. Bohn Éde fogorvos rendelőjét Széchenyi utca 10. szám alá helyezte.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Péntek, május 7: Dr. Szabó Juci. Tiszviselő-est. Bérletszűnet.
Szombat, május 8: Csókos asszony. Premiere, Bérletszűnet.
Vasárnap, május 9: d. u. Dr. Szabó Juci Este Csókos asszony, bérletszűnet.
Hétfő, május 10: Csókos asszony, A) bérlet.

Mozgósínházak közleményei
Péntek—Szombat—Vasárnap
Május 7, 8, 9.

Apollo-mozgó

Két Zoro és Huru-darab egy előadásban. I. „A két molnárlegény” és II. „A két csirkefogó” 6-6 felvonásban. A Zoro és Huru filmek páratlanul állanak a barlészkek és vígjátékok között és annyira közkedveltek, hogy azokhoz bővebb reklámozás nem szükséges.

Vígyszínház

Világattrakció! „Hurrá Kalifornia!” Utón a boldogság felé 8 felvonásban. Vidám és mulatságos jelenetek során tárunk fel Kalifornia legszebb vidékeit. Ideigleneskedésben és érdekességben nincsen hiány. A főszerepet Reginald D. noy játssza. A legszórakoztatóbb filmek egyike. Kisérők: „Tíz dollár vagy tíz nap” burleszk és „Ílyen az élet a bajor a pokon.”

Szombat, vasárnap — Május 8, 9.

Uránia
Két előadás egy előadásban és pedig: I. „Lázadás az Ördög szigetén” Corinne Griffith tel. II. „Az Ördög nem alszik” Constance Talmadge és Ronald Colman tel.
Jönnek: „Modern leányok”, „Ne izzadj, Tom”, „Ut a paradicsomba” és „Scott kapitány az északi sarkon”.

TESTEDZÉS

A világ legjobb birkozóit Debrecenben

A DTE birkozó szakosztályának elnöksége keresettül vitte, hogy Debrecen sportszerető társadalmát minden tekintetben képviselje a multikori versenyen ért csúldásért.

A Magyar Athletikai Club a legnevesebb birkozó gárdával rendelkezik a kontinensen és megállapodva a DTE vezetőségével, biztosította a legjobb finn, cseh, osztrák és magyar birkozóknak Debrecenbe való lejtvetelét. Biztosítja a DTE elnöksége a közönséget arról, hogy a hirdett világhírű birkozók a versenyen résztvesznek és indulásukat garantálja azzal is, hogy ha a falragaszokon hirdett versenyzők nem indulnak, úgy bárkinek kívánságára a belépődíjat visszafizeti.

A verseny 1926 május 13-án, áldozócsütörtökön este 8 órakor tartatik az Arany Bika dísztermében, amelyre a jegyek már most megválthatók és előjegyezhetők a Méliusz könyvkereskedés, Piac-utca 26. szám alatt. A versenyre meghívta a DTE vezetősége Debrecenből Kiss Mihály, Szatal József, Kripkó Antal, Nóránt István DMTE. Nyíregyházáról Benkő András és Huszka István NyVOSE országos hírű birkozóit is.

A TŐZSDE

A korona Zürichben: 0-0072 20

Zürichi zárás

Budapest 0,007240—0,0072 20, Páris 16.25—16.75, London 25.06 $\frac{1}{2}$ —25.06 $\frac{1}{2}$, New-york 516.60,—516.60 Brüsszel 16.55—15.30, Milánó 20.74 $\frac{1}{2}$ —20.73, Amsterdam 207.60—207.70, Berlin 123.00—123.00, Bécs 73.00—73.00, Szófia 3.75—3.75, Prága 15.30 $\frac{1}{2}$ —15.20, Varsó 50 $\frac{1}{2}$ —50.—, Belgrád 9.10 $\frac{1}{2}$ —9.10, Bukarest 1.70—1.80.

Terménytőzsde zárás

Hivatalos árfolyamok: tiszavidéki buza 405—417.5, pestvidéki 400—412.5, dunántúli 400—412.5, rozs 230—287.5, árpa 230—250, sörárpa 300—325, zab 260—272.5, tengeri 200—205, korpis 172—177.5.

Eladások a következők: Buza: 300 q pestm. (77) 4087.5 pp8r., 600 q (77) 4000 pp. V., 400 q (77) 4000 pp. V., 200 q pestv. (76) 8952.5 ppar., 150 q duli (77) 4000 parit-s. Rozs: 200 q 2.00 pp. V., 150 q 2.375 pp. r. pv., 150 q 2.30 ppa. Tengeri: 150 q 2050 par. tisz. Zab: 100 q 650 pp. r. Uj buzakötések: 150 q ftszai 3450 pp. VIII., 30 q ftszai 8450 Gyék4nyes. Lisztárak: Ugg 7250, Ug 7150, 2 es 6850, 4 es 660, 6 es 5350, 7 es 3300, Rozs C-és 5760 egys. rozsl. 3850

ORVOSI

JOGI ÉS GAZDASÁGI SZAKKÖNYVEK
KÖNYV- ÉS ZENEMŰVŐUDONSÁGOK
LEVELPAPÍR KÜLÖNLEGESSÉGEK

legjobb beszerzési forrása

CSÁTHY FERENC

EGYETEMI KÖNYVKERESKEDÉS R.-T.

Piac-utca 8. Telefon 2 96

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl

APROHIRDETÉSEK

Lakás

Butorozott szoba két személyre előszobával, vagy anélkül kiadó. 2 zonnal elfoglalható. Cim kiadóban. 1011

Olcsó butorozott szoba központban azonnaira kiadó, Húvelyes 6. 3

Különbejárattal utcai butorozott szoba e hó végére kiadó Török Bálint-utca 25. — Ugyanott különféle színű kisebb-nagyobb leander olcsó áron eladó. 1021

Elcserelem nagy szoba, konyha, mellékeliségekkel álló lakásomat hasonlóval a város belterületén. Eötvös-utca 18. 4

Kiadó Mester-utca végén sorompó mellett egy szobás lakás, két istálló, sertés-hizáló, egy hold lucernás föld. l. Az egész drótkerítéssel körülveve, Gazdák Bankja Kossuth-utca. 12

Különbejárattal utcai butorozott szoba kiadó. Péterfa-utca 60.

Ajánlat

Barisnyák, csipkék, rövidárak legolcsóbban, legnagyobb választékban Binétinél Hatvan-utca 1. 34

Baktérpapizás miatt. Valódi karlsbad porcellán ét-, teás- és altvinkészletek, vázak stb. legolcsóbban beszerezhetők Blattner Gyula cégnél, Royallal szemben Telefon 4—68. Alapítási év 1801. 223

Festékek, lakkok, firnisz, zománcok, legfinomabb szoba padlóakkok legolcsóbban kaphatók. Klein Vilmos Arany János 10, udvarban. 224

Legdivatosabb kalapok 80.000, ruhák legolcsóbban készítenek „Belvárosiban” Kossuth-utca 26. 811

Szortyák, ollók, hajvágógépek, kések, speciális javítása Bartha modernül felszerelt műköszörműjében, legjobb acélárak legolcsóbb árban, S. échenyi-utca 57. 400

Paplant varni házhöz megyek. Meghívást „Paplan” jellegre a kiadóba kérek. 996

Nyaralókat uri család elfogad Erdély legszébb vidékén, Tusnádon. Ertekezhetni lehet Török Bálint-utca 25. sz. 965

Kassa jótállással, kaszkádot és más vasúti cikkeket legolcsóbban Farkas vasútállomásán Csapó 18. 1008

Villanyzerelő bolt régi, közismert műhely, iroda, pince azonnali kiadó Csapó-utca 11, Sümeiginél. 1001

Zamatos házi borkator és fajsziókból literenként csak 10000. Kapható minden nap. Poroszlay-ut 53. 1012

Asszurozást, fehérműtök himzését olcsón vállalom. Telek utca 96, hátul az udvarban. 1015

Legújabb szemkialapok nagy választékban olcsón kaphatók Matta Anna, Csemete-utca 10. 1020

Lillafüredi villánkban két nyaralót uri eladásra elfogadunk! Bővebbet személyesen. Címét „Nyaralás” címre a kiadóhivatalba kérek. 10

Paplant varni házhöz megyek. Meghívást „Paplan” jellegre a kiadóba kérek. 6

Kereslet

Házat keresek megvételre 2—3 szobás lakással, mely beköltözhető. Ajánlatokat utca és ár megjelölésével a kiadóba kérek „Ház” jellegre.

Egy járavaló mindenre vagy bejárónő kerestetik. Szentanna utca 34. 1000

Belvárosban modern 3—4—5 szobás beköltözhető eladó házat keresek. Cim kiadóban. 999

Üvegstanulót és kifutó leányt fizetéssel felvesz vitéz Homoródi Jenő Rákóczi-utca 8. 1013

Kereskedelmi érettségizett jó megjelenést kereszény fiatal embert gyakornoki állás a keresünk. Ajánkozásokat „Gyakornok” jellegre a kiadóhivatalba. 1017

Használt kugligolyót veszek. Cs. es. Arany János 10. 1019

Perfekt gyors- és gépirónó kiegészítő szolgálatra azonnali belépésre felvétetik a Hangya kirendeltségnél Bözörményi-ut 2. szám. 13

Jó munkás fodrászregédet keres azonnali belépésre. Balogh Zoltán Hajduböszörmény 9

Előrangú kárpitos munkát készít Szabó József Varga-utca 1. (Szentanna sarok) Berzely fotelek, garnitúrák, hencserek raktáron.

Eladás

Eladó 17 katasztrális hold ondódi föld, 2 nyilas szőlő 2 szobás azonnali beköltözhető lakással. Értekezni Nagy József, Szentanna 3. 870

Írógép látható irásu, visszaváltás, keveset használt eladó Simonyi-ut 11. sz. 948

Eladó méhcsaládok: 18 család igen erős méh új kaptárban 130 k ló buzáért családunkint. Keretméret 25x28, Saabovits, Hajdubö: zörmény. 1009

Uj szőlő, paradicsomkarók, léckerítések, téglá, cserép sürgősen olcsón eladó. Csige kert, Honvédtemető-utca 37. 14. szám. 1007

38rsendorfer koncert zongora eladó. Cim kiadóban. 1002

Négy és félhónapos német vizalanósteny eladó Miklós-utca 15. 986

Uj méhktár van eladó. Értekezni Szentanna 52

Mérnökök figyelmébe. Röll: Enz kloppea des Eisenbahnwe: ens olcsón eladó Antalfy könyvkereskedésben. 5

Tégláskeriber, fűtőházánál négy szoba, 80 négyszögöl lucernás, gyümölcsös, vemenyessel eladó és kevespénzzel megvehető. Dezső, Nyomató-utca 12. 1

Permetezőszerszámok eladó, kétszáz literesek. Szappanos-utca 22. 1018

Teherautó kiogástalan állapotban, Rába gyártmányu, 1925. típusu, 5 tonna hordképességgel, pénoélkerékű pótkocsival, mely 6 tonna hordképességgel eladó. Hortobágy malom. 1022

Személyautó kifogástalan állapotban, Browning belga fegyvergyári gyártmányu, 1926. típus, 4 kerékfűrés, öndindító, Bosch berendezéssel, összes modern felszereléssel eladó. Hortobágy malom. 1023

Híntó egészen új állapotban, négy gumis és négy vaskerékkel, továbbá egy nagy téli nyári hínó, kitűnő erős gyártmány és egy kétszemélyes üveges zárt kocsi eladó. Hortobágy malom. 1024

Debrecen legforgalmasabb helyén jól jövedelmező üzletház eladó. Délelőti 10—11-g. Telefon 179.

Eladó keményfa háló, szőnyeg, képek, edények és háztartási cikkek esetleg lakással együtt. Telek-utca 7. Kiss. 7

Poloska, svábhogár, patkány, egér

biztosan kiirtható szab. irtószerekkel.

Nagyon olcsón kaphatók

STERN festéküzletében
Piac-utca 10. sz. Bihával szemben.

Meghívó.

A Hajdusámsoni Gazdasági Hitelezővelket mint az O. K. H. tagja „Iona Szőlőtelep”-i szakcsoportja I-ső évi rendes közgyűlését 1926. évi május hó 16-án, vasárnap délelőtti 10 órakor Széchenyi-utca 9. szám alatt I. emelet tartja, melyre tisztelet tagjainkat ezúton hívjuk meg.

T á r g y:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az előjáróság jelentése az 1925. évi december 31-ig lefolyt gazdasági évről.
3. A számvizsgálóbizottság jelentése az 1925. december 31-ig lefolyt gazdasági évről.
4. Hajdusámsoni Gazdasági Hitelezővelket, mint az O. K. H. tagja és ezzel kapcsolatban az „Iona Szőlőtelep” mérleg és eredményszámájának ismertetése.
5. Határozathozatal a fenti jelentések felett és a felmentvény megadása tárgyában.
6. Az előjáróság indítványa és határozathozatal a fizetési kötelezettségüket nem teljesítő tagokkal szemben és új tagok felvétele tárgyában.
7. Esetleges indítványok.
8. Kelt Debrecen, 1926. május 4.

Az előjáróság.

A mérleg és jelentések a mai napról kezdve dr. Kovács Jenő ügyvéd Bathfáy-utca 14. szám alatti irodájában megtekinthetők.

Figyelmeztetés!
A tag írásbeli meghatalmazás által is képviselheti magát.
Indítványok csak azon esetben tárgyalhatnak, ha közgyűlés előtt 3 nappal az előjáróságnak címzve ügyvezető igazgatóhoz írásban beadták.

Kiadta a Magyar Nemzeti Könyv- és Lsptkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, Ferenc József-ut 59.